

Sak

Opplysering av planer Hallingsby
 qnr 273 : Ringerske Kommune - Tidl
 qnr 3 i Adal pag.

Dok. nr.	Datum	Dokumentets art	Merknader
1	15/2-71	DAMR til J. Hallingsby	
2	24/10-71	UO — — —	
3	24/11-71	J. Hallingsby til V.O. m. hartlilag.	
4	9/12-71	UO til J. Hallingsby	

15. februar 1971

11

Herr gårdbruker Jesper Hallingby,
rute 2037
3500 Hønefoss

Ad: Fornminner Hallingby (273/1), Ådal, Ringerike, Bukserud.

Gårdbruker Trond Bergsund har gjort oss kjent med at De ønsker å få tillatelse til å fjerne noen gravhauger, som ligger på et planlagt nydyrkningsfelt på Deres eiendom.

I 1968 registrerte vi de følgende fornminner på eiendommen:

- 426.1212 R4 2 gravhauger, runde, d. 9 og 10 m, h. 1-1,5 m, beliggende ca. 170 m NØ for tjernet Dövlingen.
426.1212.R5 2 gravhauger, runde, d. 7 og 8 m, h. 0,5-1 m, beliggende ca. 50 m V for Dövlingen og ca. 5 m Ø for veien til Dövlengen (273/38).
426.1212.R6 3 gravhauger, runde, d. 5-8 m, h. 0,5-1,5 m, beliggende ca. 15 m V for Dövlingen og ca. 10 m Ø for veien til 273/38.

Söknad om tillatelse til å få fjernet haugene må sendes til:

Universitetets Oldsaksamling, Frederiksgt. 2 Oslo 1.

Ansvaret for vern av fornminner på Øst- og Sørlandet påhviler Universitetets Oldsaksamling, og vi tillater oss å vedlegge et eksemplar av fredningsloven til orientering.

Når De skriver til Museet, ville vi be Dem oppgi registreringsnummeret (f.eks. 426.1212 R4) på de angeldende fornminner.

Vi håper at de opplysninger vi har gitt foran er tilstrekkelige for Deres orientering. Hvis det er noen vanskeligheter, ville vi be Dem kontakte oss direkte.

Med hilsen

Elizabeth Skjelsvik

Gjenpart:

Universitetets Oldsaksamling, Frederiksgt. 2 Oslo 1

(2)

22. oktober 1971.

AEC/VM

Gårdbruker Jesper Hallingby
Rute 2037
3500 Hønefoss.

Fra De Arkeologiske Museers Registreringstjeneste har Universitetets Oldsaksamling fått oversendt brev av 15/2-71 vedrørende fornminner på Hallingby. Da vi ikke har hørt fra Dem, tillater vi oss å spørre om saken ennå er aktuell. Grunnen til dette er at vi nå legger opp planene for feltarbeidet sommeren 1972, og dersom De eventuelt får innvilget en søknad om opphevelse av fredningen, må vi innpass utgravingen av haugene i det øvrige feltarbeide.

Vi håper å høre fra Dem snarest.

Arne Emil Christensen jr.

Torill

(3a)

Hallingby 24/11 1971

nr 273/1 Ådal

Universitetets Oldsaksamling
Frederiks gt. 2
Oslo 1.

Børshi

Deres brev av 22. okt. mottatt.

Vedlegger skisse av innsnitt fra økonomisk kartverk
over det aktuelle området. Jeg har reg. nr. er
426. 1212 R4.

Feltet skal dykes sommeren 1972.

Jesper Hallingby

Ahr. Rute 2037
3500 Hønefoss

Tlf. (067) 31522

Aftsnitt fra økonomisk kartverk (3b)

Trileige og spirelbane
(1 - 5000)

N.

Hallingbyinnsjøene

dyrkingsfelt

426
1212 R 42.
m

ie
R.

Brautflod
214

Deklingen

R 45 m.
R 101 m

Akkersletta

9. desember 1971.

AEC/EW.

Gårdbruker Jesper Hallingby,
Rute 2037,
3500 Hønefoss.

Oppdyrkingsplaner på Hallingby, gnr. 273, Ringerike, Buskerud.

Universitetets Oldsaksamling har mottatt Deres brev av 24/11 d.å. Vi går ut fra at brevet er å betrakte som en formell søknad om å få hevet fredningen av 2 gravhauger.

Som De sikkert kjenner til, er alle fortidsminner fredet ved lov, og det skal meget tungtveiende grunner til for å få fredningen hevet. Universitetets Oldsaksamling har myndighet til å dispensere fra Lov om Fornminne, men det er en ufravikelig regel at et fornminne må undersøkes vitenskapelig før det kan fjernes. Utgiftene til slik undersøkelse vil vanligvis bli belastet den som ønsker fredningen hevet, jfr. lovens § 1, siste ledd og § 6. I dette tilfelle vil det antakelig bli meget kostbar tilleggsjord De får, dersom Universitetets Oldsaksamling går med på å heve fredningen.

Vi vil så snart råd er til våren foreta en befaring sammen med Dem, og vi får da forsøke å komme frem til en løsning på problemet som begge parter kan akseptere. For ordens skyld vedlegges et eksemplar av Lov om Fornminne.

Arne Skjölsvold .

Arne Emil Christensen jr.

R e k .

Innberetning om befaring på Hallingby, gnr. 273
i Ringerike kommune, tidl. gnr. 3 i Ådal pgd.,
Buskerud.

I brev av 24/11 1971 søkte gårdbruker Jesper Hallingby om å få hevet fredningen på et par fornminner i forbindelse med nydyrkning. Undertegnede var på befaring 27/4 1972.

Nydyrkningsområdet, som er på 62,5 mål, var ryddet for skog og haugene var lette å se. Det dreier seg om 3 rundhauger, alle med fotgrøft og hull etter gammel graving. Haugene er ca. 8 - 10 m i tverrmål og omkring 1 m høye. To av dem ligger tett sammen, bare skilt av fotgrøften, som her er ca. 1 m bred. Disse haugene ligger ca. 20 m fra kanten av nydyrkningsfeltet. Den tredje haugen ligger ca. 15 m lenger inn i feltet. Haugene er registrert.

Hvis haugene skal bli liggende vil ca. 8 mål av det planlagte nydyrkningsfelt få så dårlig arrondering at det er liten hensikt i å dyrke det. Hvis den haugen som ligger lengst inn i feltet graves og frigis, vil ca. 3 mål ikke kunne dyrkes. I begge tilfeller vil Hallingby plante skog der det ikke kan dyrkes, for at området ikke skal bli liggende uproduktivt, men dette vil føre til en del skyggevirkning på nydyrkningsfeltet.

Dyrkningsbidraget på feltet vil bli vel kr. 40.000,- dersom hele feltet kan ryddes, dersom haugene blir liggende, vil bidraget reduseres med ca. kr. 800,- pr. mål som ikke ryddes. Det er utarbeidet grøfteplan for området, og både denne og fremdriftsplanen må endres dersom haugene ikke kan frigis. Dersom haugene blir liggende, vil Hallingby bruke området mellom haugene og skogkanten til å skyve sammen røtter fra nydyrkningen, slik at haugene ikke vil få noe god beliggenhet. Hallingby hevdet sterkt at han var interessert i å

Hallingby, gnr. 273, Ringerike k., Buskerud (forts.)

bevare så meget som mulig av fornminnene på sin eiendom, men at det i dette tilfelle bø på så store ulemper for nydyrkningen at han ikke fant det mulig. De øvrige fornminner på eiendommen ligger i skogsterrenge der det ikke er aktuelt med noen inngrep utover vanlig hogst, så de ligger trygt. Hallingby hevdet også med støtte i fornminnelovens § 6 at det var urimelig å pålegge en privatmann de store utgifter det ville bli å grave ut haugene. Jeg forklarte at Museets finanser ikke tillot at vi bekostet utgravningen, og lovet å forsøke å finne hjelpefinansieringskilder, dersom fredningen tillates hevet. De landbruksmessige ulemper ved å la gravhaugene ligge er i dette tilfelle så store, at jeg innstiller på en dispensasjon fra Lov om Fornminner. Jeg foreslo for Hallingby at utgiftene kunne senkes ved at noen av gårdenes folk deltok i gravningen, eventuelt skaffet kost og losji til gravningsmannskap fra Oslo.

En annen finansieringsmulighet, som vi her har en finnmulighet for å undersøke, er om det i dette og liknende tilfeller kan bevilges øket nydyrkningsbidrag fra landbruksmyndighetene med den begrunnelse at hevet fredning fører til økte nydyrkningsutgifter. Jeg lovet Hallingby at Universitetets Oldsaksamling så snart som mulig skulle ta stilling til om fredningen kunne heves eller ikke, slik at han kan revidere planene for oppdyrkningen før sommeren.

Oslo, 27. april 1972

Arne Emil Christensen

Gårdbruker Jesper Hallingby

Rute 2037

3500 HØNEFOSS

Søknad om heving av fredning på 3 gravhauger

Hallingby, gnr. 273/1 Ringerike, Buskerud

På grunnlag av den vanskelige landbruksmessige situasjon det vil føre til å la fornminnene ligge, finner U.O. i dette spesielle tilfelle å kunne dispensere fra fredningen, slik at gravhaugene kan fjernes etter at de er vitenskapelig utgravet. Som tidligere nevnt, skal slik utgravning vanligvis bekostes av den som ønsker gravhaugene fjernet. Da det i dette tilfelle vil synes urimelig å belaste Dem med hele utgiften, vil U.O. søke å finansiere så meget som mulig av undersøkelsen på annen måte. De må imidlertid regne med å delta i omkostningene, Deres part vil maksimalt beløpe seg til kr.1:000,- pr. haug . Museet har desverre ikke personellmessig og økonomisk kapasitet til å gjennomføre utgravningen i 1972, men vi vil gjennomføre undersøkelsen så tidlig ~~som~~ som mulig i 1973. Opplegget av undersøkelsen vil vi komme tilbake til senere. Under arbeidet med grøfting og rydding av feltet må gravhaugene ikke skades. Dersom det er praktisk mulig, ber vi om at ~~det~~ settes av romslig plass rundt haugene, slik at det blir mulig å gjennomføre utgravningen så rasjonellt som mulig.

Med hilsen

AS

28. april 1972

6

AEC/AaD

Gårdbruker Jesper Hallingby,
Rute 2037,
3500 Hønefoss

Soknad om heving av fredning på 3 gravhauger Hallingby,
gnr. 273/1, Ringerike, Buskerud.

På grunnlag av den vanskelige landbruksmessige situasjon
det vil føre til å la fornminnene ligge, finner Universitetets
Oldsaksamling i dette spesielle tilfelte å kunne dispensere
fra fredningen, slik at gravhaugene kan fjernes etter at de er
vitenskapelig utgravet. Som tidligere nevnt, skal slik ut-
gravning vanligvis hekastes av den som snakser gravhaugene
fjernet. Da det i dette tilfelte vil synes urimelig å belaste
Dem med hele utgiften, vil Universitetets Oldsaksamling seke
å finansiere så mye som mulig av underskelsen på annen måte.
De må imidlertid regne med å delta i omkostningene. Deres
part vil maksimalt beløpe seg til kr. 1.000,- pr. haug.
Museet har dessverre ikke personellmessig og økonomisk kapasitet
til å gjennomføre utgravingen i 1972, men vi vil forske å
gjennomføre underskelsen så tidlig som mulig i 1973. Opplegget
av underskelsen vil vi komme tilbake til senere. Under
arbeidet med grefting og rydding av feltet må gravhaugene ikke
skades. Dersom det er praktisk mulig, ber vi om at det settes
av romslig plass rundt haugene, slik at det blir mulig å gjennom-
føre utgravingen så rasjonelt som mulig.

Med hilsen

Arne Skjelsvold